

УДК 338.48

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.23.3>**Герасименко Т.В.**кандидат геологічних наук, доцент,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»**Herasymenko Tetyana**

Dnipro University of Technology

ПЕРСПЕКТИВИ КОЛІВІНГУ ДЛЯ КОЛЕКТИВНИХ ЗАКЛАДІВ РОЗМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ

PROSPECTS OF CO-LIVING FOR COLLECTIVE ACCOMMODATION INSTITUTIONS IN UKRAINE

Проаналізовані поточні зміни в готельній індустрії України при впливі суттєвих зовнішніх потрясінь, пов'язаних з пандемією COVID-19 та збройною агресією рф. Обґрунтовано, що саме нові масштабні виклики суспільно-економічних потреб змусили готельний сектор України активно шукати нові напрями при створенні умов для сталого розвитку, відповідаючи вимогам сучасного ринку. У статті розглянуті перспективи становлення колівінгу для готельного бізнесу в Україні, зокрема при адаптації цієї моделі до сучасних ринкових умов. Встановлені фактори, сприяючі популяризації колівінгу, такі як розвиток дистанційної роботи, зростання витрат на традиційне житло та зміни в стилі життя туристів, зокрема цифрових кочівників. Визначено вплив концепції колівінгу на фінансову стабільність готелів та їх здатність залучати нові цільові аудиторії. Досліджено варіанти успішного впровадження колівінгу в міжнародних готелях, як приклад їх розвитку в Україні. Виявлено особливості цього формату для забезпечення сталої фінансової стабільності українських готелів при динамічних змінах ринку та потреб суспільства.

Ключові слова: туристична інфраструктура, концепція колівінгу, колективні засоби розміщення, інновації, диверсифікація послуг готелю, розвиток бізнесу, розвиток регіону, підвищення завантаженості готелів, дистанційна зайнятість.

The current changes in the hotel industry of Ukraine are analyzed, in particular at the stages when the industry was not exposed to significant external influences, such as the COVID-19 pandemic and war. Special attention is paid to the changing trends in the work of hotels in Ukraine during the armed aggression, when the structure of clients changed significantly. In particular, due to mobilization, the number of men among guests decreased, and women with children and the elderly came to the fore, which required the adaptation of services by hotels, in particular in the form of special conditions for family accommodation. Diversification of services and orientation towards new target audiences became the main strategies for the hotel business in Ukraine during the war. These steps not only helped hotels survive in difficult conditions, but also created the foundation for their further development. Given the changes in socio-economic conditions, the hotel sector of Ukraine is actively looking for new directions for adaptation and sustainable development in order to meet the requirements of the modern market. The article examines the prospects for the development of coworking for the hotel business in Ukraine, in particular the adaptation of this model to modern market conditions. Factors contributing to the popularization of coworking are analyzed, such as the development of remote work, the growth of costs for traditional housing, and changes in the lifestyle of tourists, in particular digital nomads. The impact of the coworking concept on the financial stability of hotels and their ability to attract new target audiences, such as freelancers, business travelers, and young professionals, is determined. Examples of successful implementation of coworking in international hotels and opportunities for its development in Ukraine are studied, in particular through the use of underutilized hotel spaces and the transformation of premises for long-term residence with coworking elements. The prospects of this format for ensuring sustainable growth and financial stability of Ukrainian hotels in a changing market and socio-economic conditions are determined.

The need for new investments in the adaptation and transformation of hotel infrastructure to improve their competitiveness in the international market is taken into account.

Keywords: *tourism infrastructure, coliving concept, collective accommodation facilities, innovation, diversification of hotel services, business development, regional development increasing hotel occupancy, remote employment.*

Постановка проблеми. У контексті сучасних економічних трансформацій, впливу збройної агресії РФ та швидких соціальних змін в Україні, туристична інфраструктура, зокрема готельний сектор, стикається з необхідністю адаптації своїх послуг до нових реалій. Зміни в поведінці споживачів, виникнення нових потреб, а також внутрішнє переміщення частини населення, значно впливають на структуру цільової аудиторії готелів. У свою чергу, тенденція до масового переходу на дистанційну роботу зі зміною форматів подорожей також вимагають від готельного бізнесу розробки нових послуг і продуктів, орієнтованих на вимоги споживчих звичок – зростання попиту на гнучкі формати перебування, дозволяючи поєднувати роботу і відпочинок, а також забезпечувати комфортне середовище для довготривалого проживання. Тому для збереження конкурентоспроможності готелі повинні активно працювати над диференціацією своїх пропозицій, пропонуючи унікальні, персоналізовані сервіси, відповідаючи новим вимогам і забезпечуючи сталість ринкових відносин. Диференціація стає основним інструментом створення конкурентних переваг у складних викликах сучасного українського суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. При теперішніх умовах розвитку готельного бізнесу концепція колівінгу набуває все більшої популярності, оскільки поєднує гнучкість спільного проживання з економічною ефективністю та високою якістю сервісу. Колівінг, як сучасний формат готельного бізнесу сприяє розширенню цільової аудиторії, оптимізації витрат і підвищенню рівня зайнятості об'єктів розміщення.

Дослідження в цій сфері Барни М. Ю., Салімон О. М. та Сидоренко Т. М. зосереджені на питаннях диференціації послуг у готельно-ресторанному бізнесі, підкреслюючи важливість адаптації пропозиції під сучасні потреби споживачів. Автори акцентують увагу на необхідності впровадження інноваційних підходів до організації простору та розширення спектра послуг з підвищенням конкурентоспроможності готелів, як перспективний напрям в контексті розвитку нових форматів житла [1].

Автори Лихолат О. А., Вишнікіна О. В. та Апалькова Д. К. аналізують диверсифікацію діяльності готельно-ресторанних підприємств як спосіб підвищення їхньої конкурентоспроможності. Незважаючи на відсутність детального розгляду концепції колівінгу, їхні висновки направлені на розширення формату проживання та орієнтацію на різні цільові аудиторії, включаючи цифрових кочівників, молодих професіоналів та студентів і можуть сприяти розвитку готельного бізнесу в умовах змін ринкового середовища [4].

Сучасний стан та інвестиційна привабливість готельного бізнесу в Україні досліджена в роботах Подакова Є.С., при розгляді перспективних напрямів його розвитку. Автор зазначає, що оптимізація використання готельних площ та адаптація бізнес-моделей до змін попиту сприяє стабільному завантаженню закладів при мінімізації ризиків сезонності [5].

Феєр А. Є., Смирнова І. М. та Машіка Г. В. аналізують сучасні стратегії диверсифікації готельних мереж, наголошуючи на необхідності адаптації готелів до змін у поведінці споживачів та тенденціях ринку. Їхні дослідження свідчать про те, що готелі, впроваджуючи нові формати проживання з використанням гнучких моделей управління простором, можуть отримати додаткові конкурентні переваги [8].

У міжнародному контексті колівінг розглядається як продовження традиційних форматів спільного житла, зокрема житлових готелів та клубних резиденцій. Бергана Т., Горман-Мюррей А. та Пауер Е. підкреслюють його роль у створенні комфортного

соціального середовища для молодих професіоналів і для розвитку гнучких житлових моделей [10]. Чевтаєва Е. відзначає привабливість колівінгу для цифрових кочівників і туристів, оскільки цей формат економічно вигідний і поєднує роботу з відпочинком, роблячи його перспективним для інвесторів [11]. Джазул Н. наголошує, що перехід готелів до колівінгової моделі забезпечує стабільний грошовий потік і збільшує тривалість перебування клієнтів [13]. Мехра А. аналізує колівінг як перехід до сталого розвитку, підкреслюючи, що інтеграція екологічних технологій знижує витрати на комунальні послуги і покращує екологічні показники готельного бізнесу [14].

Аналіз останніх досліджень підтверджує, що розвиток колівінгу є перспективним напрямом для готельного бізнесу України. Впровадження колівінгових форматів дозволяє оптимізувати витрати, підвищити рентабельність підприємств і адаптуватися до сучасних тенденцій спільного проживання. Інноваційні підходи в організації житлового простору сприяють залученню нових категорій клієнтів та підвищенню загальної конкурентоспроможності готельного сектору.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз потенціалу розвитку колівінгу, як нового формату проживання в готелях України, а також визначення його впливу на розвиток туристичної інфраструктури, залучення інвестицій, удосконалення сервісу та задоволення потреб сучасних туристів.

Виклад основного матеріалу. Для повного розуміння поточних змін у готельній індустрії України, варто звернути увагу на етапи, коли галузь не зазнавала таких суттєвих зовнішніх впливів, як пандемія COVID-19 та війна. Перед аналізом сучасного стану діяльності колективних засобів розміщування (КЗР) доцільно розглянути їхню роботу в умовах стабільних соціально-економічних умов. Аналіз довоєнного та доковідного періоду дозволяє оцінити динаміку розвитку КЗР в Україні за період, коли ринок не перебував під впливом значних зовнішніх факторів, і допомагає визначити ключові тенденції та фактори, що формували індустрію гостинності до початку різких змін в суспільстві. Показники завантаженості та використання місць у колективних засобах розміщування по Україні в період з 2014 по 2020 р. представлені в табл. 1.

Протягом 2014–2020 рр. кількість КЗР в Україні демонструвала поступове скорочення. У 2014 р. їх налічувалося 4572 одиниці, тоді як у 2020 р. – лише 1337. Особливо різке падіння відбулося у 2018 р., що пов'язане із скороченням малих готельних закладів. Попри зменшенню кількості об'єктів, загальна місткість КЗР до 2019 р. зростала: з 133396 місць у 2017 р. до 186840 у 2019 р. Проте у 2020 р., через пандемію, кількість місць знизилася до 155029, що пояснюється зменшенням пропозиції через тимчасове закриття частини закладів. До 2019 р. кількість осіб, що користувалися послугами КЗР, мала позитивну динаміку, збільшуючись з 5424 тис. осіб у 2014 р. до 6661 тис. осіб у 2017 р. Однак, після цього спостерігається спад – у 2019 р. цей показник становив 4605 тис. осіб, що викликано змінами в туристичних потоках, зменшенням купівель-

Таблиця 1

Показники завантаженості та використання місць у КЗР по Україні

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Кількість суб'єктів господарювання, од.	4572	4341	4256	4115	1591	1626	1337
2. Кількість місць, тис. ліжко-днів	135518	132535	135916	133396	181242	186840	155029
3. Річна потужність, тис. ліжко-днів	48244	47182	48386	47489	64522	66515	55190
4. Фактична кількість ліжко-днів, тис. ліжко-днів	29633	25935	26426	26766	12769	12447	6227
5. Завантаженість, %	61,4	55,0	54,6	56,4	19,8	18,7	11,3

Джерело: складено за [7]

ної спроможності населення та посиленням конкуренції з боку альтернативних форм розміщення.

Річна потужність КЗР у 2014–2019 рр. коливалася в межах 47182–66515 тис. ліжко-днів, але фактичне використання цих потужностей мало негативну тенденцію. Так, у 2014 р. було використано 29633 тис. ліжко-днів, а у 2019 році – лише 12447 тис., призводячи до значного зниження завантаженості КЗР, від 61,4% у 2014 р., то у 2019 р. – 18,7%. Різке падіння рівня завантаженості у 2018 р. до 19,8% (з 56,4% у 2017 р.) вказує на серйозні структурні зміни в індустрії гостинності, які пов'язані як зі змінами у звітності, так і суттєвими втратами туристичного потоку. На кінець 2020 р. завантаженість КЗР становила лише 11,3%, що стало наслідком пандемії, масових обмежень у подорожах та скорочення туристичної активності.

Аналіз показників завантаженості та використання місць у колективних засобах розміщування свідчить про наступні тенденції:

- скорочення кількості КЗР з одночасним збільшенням їхньої місткості до 2019 р., як наслідок укрупнення готельного бізнесу;
- зниження середньої тривалості часу перебування туристів, особливо серед резидентів, як свідчення змін туристичних уподобань;
- низька завантаженість КЗР, яка особливо загострилася після 2017 р., зважаючи на проблеми зі стійкістю попиту;
- критичне скорочення кількості іноземних туристів у 2020 р. через пандемію, що негативно позначилося на завантаженості КЗР.

Зазначені тенденції довоєнного часу демонструють необхідність адаптації сфери гостинності до нових умов ринку: розвитку внутрішнього туризму, диверсифікації послуг та впровадження гнучких моделей управління туристичними закладами.

Готельний ринок України, попри виклики війни та пандемії, виявляє високу стійкість і перспективу для подальшого розвитку. Так на середину 2024 р. в Україні вже функціонує 2017 готелів із загальною кількістю номерів, при ще недостатньому задоволенню зростаючого попиту. У середині 2024 р. завантаженість номерного фонду в Україні стабілізувалася в діапазоні 34–38%, а в окремих популярних регіонах перевищує 60–70% (Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська області), що співставно із показниками провідних центрів туризму у світі [6].

Проте, незважаючи на позитивні ознаки, ринок продовжує адаптуватися до нових умов, і одним із основних викликів для готельної індустрії, стали зміни в структурі попиту. Під час війни готельний бізнес в Україні зіткнувся з численними труднощами, які змусили його власників не лише адаптуватися до нових умов, але і активно шукати нові підходи до виживання та розвитку. З початком воєнних дій структура клієнтів зазнала значних змін: через мобілізацію кількість чоловіків серед гостей значно зменшилася, натомість основними клієнтами стали жінки з дітьми та люди похилого віку. Це вимагало від готельєрів адаптації своїх послуг, зокрема шляхом пропонування спеціальних умов для сімейного проживання та додаткових зручностей для дітей [9]. Диверсифікація послуг з орієнтацією на нові цільові аудиторії стали основними стратегіями для готельного бізнесу в Україні під час війни. Такі кроки не лише допомогли готелям вижити в складних умовах, але і створили фундамент для їхнього подальшого розвитку з урахуванням післявоєнних перетворень.

Зараз власникам готельних бізнесів важливо звернути увагу на нові глобальні тенденції, що впливають на бізнес-стратегії в галузі гостинності. Однією з таких тенденцій є стрімкий розвиток дистанційної роботи. В Україні все більше компаній надають можливість своїм працівникам працювати віддалено, що призводить до зміни способу життя та потреб суспільства. В умовах цієї нової реальності готелі можуть стати не лише місцем для тимчасового проживання, а й платформами для коворкінгу та колівінгу. Створення таких зон, поєднуючих комфортне проживання та можливості для продуктивної роботи, відповідає зростаючому попиту на гнучкі робочі простори.

Тенденція дистанційної роботи в Україні демонструє і стабільне зростання та адаптацію ринку праці до сучасних умов. Станом на кінець 2024 р. 25% компаній надають можливість дистанційної роботи всім своїм працівникам, 63% – працюють з частковим залученням співробітників і лише 12% компаній повністю виключають можливість такої співпраці, що свідчить про прогресивний перехід до гнучких моделей зайнятості [2].

Попри зростаючу популярність дистанційної зайнятості, певні категорії працівників все ще обмежені в можливості працювати віддалено. Це, зокрема, представники виробничих, медичних, складських та транспортних професій. Водночас бухгалтери, юристи, логісти, HR-фахівці, IT-підтримка та керівники компаній все частіше використовують дистанційний формат роботи.

Однією з найбільш перспективних сфер для віддаленої роботи залишається IT. За даними досліджень, близько 20% спеціалістів у цій галузі вже працюють дистанційно. IT-сфера в Україні продовжує стрімко зростати, демонструючи щорічне збільшення. У 2020 р. кількість фахівців досягла 200000 осіб, а за прогнозами цей контингент може зрости ще на 10%, що свідчить про значний попит на спеціалістів і недостатню забезпеченість ринку кадрами – на 14% вакансій припадає лише 12% наданих резюме [3].

Майбутнє дистанційної роботи в Україні є важливою проблемою, особливо в контексті можливостей для працевлаштування. Очікується, що при її вирішенні буде розширено не тільки доступ до роботи, але і дозволить забезпечити зниження економічної еміграції. Фахівці отримають можливість працювати на міжнародні компанії, залишаючись в Україні, що сприятиме збереженню висококваліфікованих кадрів у вітчизняній економіці.

Беручи до уваги міжнародний досвід, спостерігається очікування подальшого прогресу у сфері дистанційної зайнятості. Однак на цьому шляху існують і певні виклики. Серед основних труднощів – психологічні бар'єри, недовіра роботодавців, потреба в ефективних засобах комунікації та управління персоналом. Для подолання цих проблем важливим є використання перевірених моделей організації роботи, запровадження сучасних технологій та адаптації корпоративної культури до нових умов.

У перспективі дистанційна робота стане рівноцінною альтернативою традиційній офісній зайнятості. Вона надасть більше гнучкості та можливостей для професійного зростання і забезпечить конкурентоспроможну оплату праці, сприяючи розвитку економіки, покращенню умов праці з утриманням кваліфікованих спеціалістів в Україні.

Зміна умов організації праці вимагає від готельного бізнесу подальшої диверсифікації своїх послуг, орієнтуючись на нові потреби клієнтів, такі як місця для дистанційної роботи, дозволяючи не лише залучити нову аудиторію, а й збільшити конкурентоспроможність на ринку гостинності в умовах постійних змін.

Як один із актуальних напрямів диверсифікації послуг готелів розглянемо сучасну модель спільного проживання – колівінг, що передбачає оренду житлових просторів з можливістю користування спільними зонами для відпочинку та роботи. Така модель набула популярності серед різних соціальних груп завдяки доступності, економії та можливості соціалізації. Колівінг став актуальним у контексті зростання витрат на житло і розвиток дистанційної роботи. Від своїх перших проявів у 2006 р. в Кремнієвій долині в США, він поширився по світу, стаючи популярним у таких мегаполісах, як Нью-Йорк, Лондон і Берлін [11].

Світовий ринок колівінгу продовжує демонструвати значне зростання, що створює нові можливості для розвитку готельного бізнесу і в Україні. За даними Grandviewresearch, протягом найближчих трьох років близько 51% європейських інвесторів планують збільшення інвестування в об'єкти спільного проживання, що свідчить про підвищений інтерес до цього сегменту. Таке зростання пояснюється довгостроковими тенденціями, пов'язаними з розвитком дистанційної роботи, змінами у стилі життя та зростаючими витратами на традиційне житло.

У 2024 р. частка доходу ринку колівінгу в Європі становила понад 21,8% від загального доходу закладів розміщення. Очікується, що до 2030 р. галузь апарт-готелів, службових квартир і колівінгу в усьому світі досягне прогнозованого доходу в 123,87 млрд доларів США, а темпи зростання у 2025–2030 рр. складатимуть 12,7% щорічно [12].

Такий динамічний розвиток ринку колівінгу зумовлений змінами у способі життя сучасних споживачів, серед яких особливо виділяється зростаюча категорія цифрових кочівників. Технологічний прогрес та поширення дистанційної роботи сприяли появі нової групи мандрівників, які поєднують професійну діяльність із подорожами. Для них важливим фактором вибору місця проживання є не лише комфорт, а й можливість ефективної роботи [10]. Саме тому концепція колівінгу, що передбачає наявність високошвидкісного Інтернету, спеціально обладнаних робочих просторів та регулярних заходів для нетворкінгу, стає оптимальним рішенням для представників цієї категорії.

Зростання попиту на простори, які поєднують житло, роботу та соціальну взаємодію, сприяє активному розвитку концепції колівінгу не лише у форматі окремих житлових комплексів, але і у межах готельного бізнесу. Сучасні готелі адаптуються до змінних потреб гостей, пропонуючи не лише класичні номери, а й простори, які відповідають принципам спільного проживання.

Деякі світові готельні мережі вже інтегрували елементи колівінгу у свої концепції, пропонуючи резиденції з розширеним функціоналом, поєднуючого комфорт готельного сервісу з можливістю довготривалого проживання та роботи. До таких прикладів належать:

1. Amap Tokyo пропонує просторі люкси з окремими спальнями, вітальнею, обідньою зоною та панорамним видом на місто. Номери оснащені баром, міні-винним льохом і гостьовою туалетною кімнатою, що робить їх ідеальними для сімей і груп.

2. Резиденції Four Seasons – приватні апартаменти у готелях мережі в Лондоні, Нью-Йорку, Бангкоку та інших містах. Оснащені спальнями, кухнями, вітальнями та забезпечують доступ до всіх готельних послуг.

3. Rosewood London пропонує 45 люксів і будинків у стилі апартаментів із власними кухнями, вітальнями та спільними зонами відпочинку.

4. Резиденції Ritz-Carlton – розкішні приватні апартаменти у готелях мережі по всьому світу, що поєднують стильний дизайн та преміальний сервіс Ritz-Carlton [14].

За кордоном колівінг набуває популярності як дієвий механізм підвищення прибутковості готелів та забезпечення стабільного грошового потоку. Гнучкі умови проживання, зниження витрат на обслуговування у порівнянні з традиційним готельним форматом та орієнтація на віддалених працівників і мандрівників дозволяють не лише скорочувати операційні витрати, але і розширювати цільову аудиторію. Така трансформація відкриває нові можливості для фінансового зростання та довгострокового розвитку готельного бізнесу [13].

Для України ці тенденції відкривають нові перспективи адаптації готельної індустрії до сучасних ринкових умов. Впровадження колівінгових форматів дозволяє готелям залучати нові цільові аудиторії, такі як фрілансери, бізнес-мандрівники, студенти та молоді спеціалісти, які шукають тимчасове житло з комфортними умовами для роботи та соціалізації. Спільне проживання стає вигідним і для гостей, і для готельних підприємців. Воно дає можливість ефективно використовувати недовикористані простори готелів, створюючи нові джерела доходу та підвищуючи їхню цінність. Наприклад, трансформація конференц-залу у зону для спільного користування, таку як кухня або коворкінг, може стати не тільки корисною для гостей, а й прибутковою для готелю, створюючи соціальну взаємодію, покращуючи лояльність клієнтів і відкриваючи нові можливості для розвитку бізнесу.

З огляду на ці фактори, перспективними напрямками для розвитку колівінгу в українських готелях є трансформація номерів у простори для довготривалого проживання з елементами коворкінгу, дозволяючи зниження витрат клієнтів і підвищення завантаження готелів. Також важливим є впровадження гібридних моделей розміщення,

які поєднують традиційний готельний сервіс з елементами колівінгу, орієнтуючись на молодих спеціалістів та бізнес-мандрівників, для яких пріоритетним є доступ до якісного інтернет-зв'язку, зручних зон для роботи та можливостей для нетворкінгу. Використання концепції колівінгу може стати важливим чинником підвищення прибутковості готелів в Україні із забезпеченням стабільного грошового потоку в довгостроковій перспективі.

Висновки. Перспективи розвитку колівінгу для готельної індустрії в Україні розглядаються як значний потужний потенціал для адаптації до сучасних умов ринку. З досвіду зростання попиту на гнучкі формати проживання, що поєднують комфорт, робочі можливості та соціалізацію, колівінг може стати важливим елементом у стратегічному розвитку готелів. Впровадження цієї концепції дозволяє залучати нові цільові аудиторії, зокрема фрілансерів, бізнес-мандрівників і молодих спеціалістів та забезпечує ефективне використання недовикористаних просторів, що сприяє оптимізації витрат і підвищенню рентабельності. У контексті змін у стилі життя та професійній діяльності, притаманних розвитку дистанційної роботи, колівінг стає важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності готелів, орієнтованих на клієнтів, які потребують довготривалого проживання з елементами коворкінгу. Враховуючи світові тенденції, інтеграція колівінгових елементів у структуру готелів в Україні є перспективним напрямом для забезпечення сталого зростання та фінансової стабільності в умовах динамічного ринку.

Список використаних джерел:

1. Барна М. Ю., Салімон О. М., Сидоренко Т. М. Науково-методичні підходи до диференціації послуг підприємств готельно-ресторанного бізнесу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30 (69). № 5. С. 164–170. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/69-5-58>.
2. Дослідження ринку праці України 2024: ключові висновки та очікування на 2025. URL: <https://7eminar.ua/news/2357-doslidzennya-rinku-praci-ukrayini-2024-klyucovi-visnovki-ta-ocikuvannya-na>.
3. Дружинін В. О., Загірняк Д. М. Аналіз розвитку дистанційної роботи в іт-сфері: закордонний та вітчизняний досвід. *Інфраструктура ринку*. 2024 Випуск 76. С. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure76-2>
4. Лихолат О. А., Вишнікіна О. В., Апалькова Д. К. Диверсифікація діяльності готельно-ресторанного підприємства як спосіб підвищення конкурентноздатності. *Системи та технології*. 2023. № 1 (65). С. 141–146. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-6643-2023.1-65.17>.
5. Подаков Є. С. Сучасний стан, інвестиційна привабливість та перспективи подальшого розвитку готельного бізнесу в Україні. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 321–325. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1573/1516>
6. Результати дослідження «Огляд готельного ринку України 2024». URL: <https://ribashotelsgroup.ua/blog/rezulytati-issledovaniya-obzor-gostinichnogo-rinka-ukraini-2024>
7. Туристичний барометр України 2021–2022. Національна туристична організація України. URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometer-2021-2022.pdf>
8. Феєр А. Є., Смирнова І. М., Машіка Г. В. Сучасні стратегії диверсифікації готельних та рестораних мереж. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 13. С. 54–59. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.13.53>
9. Чорний О. Ласкаво просимо: чому готельєри полюбили домашніх улюбленців. URL: <https://mind.ua/openmind/20276280-laskavo-prosimo-chomu-goteleri-polyubili-domashnih-ulyublenciv>
10. Bergana T., Gorman-Murray A., Power E. (2023). Co-Living, Gentlemen's Clubs, and Residential Hotels: A Long View of Shared Housing Infrastructures for Single Young Professionals. Informa UK Limited, trading as Taylor & Francis Group. *Housing, Theory And Society*. Vol. 40 (5). P. 679–694. DOI: <https://doi.org/10.1080/14036096.2023.2248995>
11. Chevtayeva E. (2021). Coworking and Coliving: The Attraction for Digital Nomad Tourists. *Information and Communication Technologies in Tourism*. P. 202–209. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-65785-7_17

12. Co-living Market Size, Share & Trend Analysis Report By Occupancy. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/co-living-market-report>

13. Jazul N. More hotels pivot to co-living for better margins, stable cash flow (2023). *Residential Property*. URL: <https://hongkongbusiness.hk/residential-property/exclusive/more-hotels-pivot-co-living-better-margins-stable-cash-flow>

14. Mehra A. How co-living and hybrid hospitality promotes sustainability? (2024). *BWHotilier*. URL: <https://www.bwhotelier.com/article/how-co-living-and-hybrid-hospitality-promotes-sustainability-528825>

References

1. Barna, M., Salimon, O., Sydorenko, T. (2019). Naukovo-metodychni pidkhody do dyferentsiatsiyi posluh pidpryemstv hotel'no-restorannoho biznesu [Scientific and methodical approaches to the differentiation of services of hotel and restaurant business enterprises]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho. Seriya: Ekonomika i upravlinnya*, 30 (69), vol. 5, P. 164–170. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/69-5-58> [in Ukrainian].

2. Doslidzhennya rynku pratsi Ukrainy 2024: klyuchovi vysnovky ta ochikuvannya na 2025 [Ukrainian Labor Market Research 2024: Key Findings and Expectations for 2025]. URL: <https://7eminar.ua/news/2357-doslidzhennya-rinku-praci-ukrayini-2024-klyuchovi-visnovki-ta-ochikuvannya-na> [in Ukrainian].

3. Druzhynin, V., Zahirnyak, D. (2024). Analiz rozvytku dystantsiynoyi roboty v it-sferi: zakordonnyy ta vitchyznyanyy dosvid [Analysis of the development of remote work in the IT sphere: foreign and domestic experience]. *Infrastruktura rynku*, Vol. 76, P. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct-76-2>

4. Lykholat, O., Vyshnikina, O., & Apalkova, D. (2023). Diversification of the activity of the hotel and restaurant enterprise as a way of increasing competitiveness [Diversification Of Hotel And Restaurant Enterprise Activities As A Way To Increase Competitiveness]. *Systems and Technologies*, Vol. 65(1), P. 141–146. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-6643-2023.1-65.17> [in Ukrainian].

5. Podakov, Ye. (2024). Current state, investment attractiveness, and prospects for further development of the hotel business in Ukraine [Current state, investment attractiveness and prospects for further development of the hotel business in Ukraine]. *Economic Space*, Vol. 191, P. 321–325. URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1573/1516> [in Ukrainian].

6. Results of the “Overview of the Hotel Market in Ukraine 2024” study. URL: <https://ribashotelsgroup.ua/blog/rezulytati-issledovaniya-obzor-gostinichnogo-rinka-ukraini-2024/>

7. Turystychnyy barometr Ukrainy 2021–2022. Natsional'na turystychna orhanizatsiya Ukrainy. URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometer-2021-2022.pdf>

8. Feyer, A., Smyrnova, I., Mashika, H. (2023). Suchasni stratehiyi dyversyfikatsiyi hotel'nykh ta restorannykh merezh [Modern strategies for diversification of hotel and restaurant chains]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, Vol. 13, P. 54–59. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.13.53> [in Ukrainian].

9. Chornyy, O. (2024). Laskavo prosymo: chomu hotel'yery polyubyly domashnikh ulyublentsiv [Welcome: why hoteliers have fallen in love with pets]. URL: <https://surl.gd/rlcemi> [in Ukrainian].

10. Bergana T., Gorman-Murray A., Power E. (2023). Co-Living, Gentlemen's Clubs, and Residential Hotels: A Long View of Shared Housing Infrastructures for Single Young Professionals. Informa UK Limited, trading as Taylor & Francis Group. *Housing, Theory And Society*. Vol. 40 (5). P. 679–694. DOI: <https://doi.org/10.1080/14036096.2023.2248995>

11. Chevtayeva E. (2021). Coworking and Coliving: The Attraction for Digital Nomad Tourists. *Information and Communication Technologies in Tourism*. P. 202–209. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-65785-7_17

12. Co-living Market Size, Share & Trend Analysis Report By Occupancy. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/co-living-market-report>

13. Jazul N. More hotels pivot to co-living for better margins, stable cash flow (2023). *Residential Property*. URL: <https://hongkongbusiness.hk/residential-property/exclusive/more-hotels-pivot-co-living-better-margins-stable-cash-flow>

14. Mehra A. How co-living and hybrid hospitality promotes sustainability? (2024). *BWHotilier*. URL: <https://www.bwhotelier.com/article/how-co-living-and-hybrid-hospitality-promotes-sustainability-528825>